

سرمایه گذاری در بخش کشاورزی

شرایط کلی

برای سرمایه گذاری در بخش کشاورزی، ابتدا لازم است مشخص شود در کدام یک از بخش ها (تولید محصولات، ساخت تأسیسات فرآوری، ایجاد سردخانه و غیره) قصد سرمایه گذاری وجود دارد.

اگر یک سرمایه گذار خارجی تصمیم به سرمایه گذاری در مقدونیه شمالی بگیرد، در طول کل فرآیند اجرای طرح و بعد از آن توسط "آژانس سرمایه گذاری های خارجی و حمایت از صادرات"، وزارت حمایت از سرمایه گذاری خارجی و مشاوران دولت برای پشتیبانی از سرمایه گذاری خارجی حمایت خواهد شد.

واردات ماشین آلات کشاورزی از هر کشوری در جهان مجاز است. نمایندگی های انواع ماشین آلات کشاورزی در سراسر مقدونیه وجود دارد.

برای سرمایه گذاری در ساخت تأسیسات فرآوری محصولات، مزایایی برای خرید زمین با قیمت اولیه ۱ یورو در هر متر مربع و همچنین بهره گیری از امکانات صندوق های اروپایی IPARD۲ وجود دارد. برای سرمایه گذاری در تولید محصولات می توان از "برنامه ملی توسعه روستایی" نیز کمک گرفت.

زمین های دولتی از طریق اجاره و مطابق با نیاز پروژه مورد نظر به سرمایه گذار اجاره داده می شود. مدت اجاره بسته به مورد از ۱۵ تا ۷۰ سال است.

امکان خرید زمین کشاورزی از بخش خصوصی و تملک آن به صورت قانونی وجود دارد. قیمت اولیه خرید زمین در این حالت حدوداً همان یک یورو در هر متر مربع می باشد که البته بسته به شرایط ملک قابل تغییر است.

افراد یا شرکت های خارجی می توانند با ثبت شرکت در "سازمان مرکز ثبت" زمین خریداری کنند.

** ** *

پرداخت یارانه تولید در بخش باغبانی

۱. اعلام مساحت کل در هنگام درخواست یارانه برای محصولات باغی

کشاورزان یا شرکت هایی که به فعالیت های کشاورزی و باغبانی می پردازند در هنگام درخواست یارانه نیازی نیست برای هر محصول جداگانه، زمینی به مساحت دو دهم هکتار داشته باشند و کافی است کل زمین زیر کشت به اندازه دو دهم هکتار باشد و کشت انواع محصولات در این زمین امکانپذیر است.

مزایای این روش:

- به جای توجه به مساحت کشت شده برای هر محصول بطور جداگانه، جمع کل مساحت زیر کشت مورد توجه قرار خواهد گرفت و از این طریق تعداد موارد رد درخواستها برای دریافت یارانه کاهش می یابد.

- کشاورزانی که زمین کمتری در اختیار دارند کافی است کل زمین های زیر کشت آنها به دو دهم هکتار برسد و به این شکل می توانند اقدام به دریافت یارانه کنند.

- با انجام این تغییر، به تدریج به سیاست کشاورزی مشترک اتحادیه اروپا نزدیک خواهیم شد.

۲. پشتیبانی مالی در باغبانی:

- حمایت مالی به صورت پرداخت یارانه برای کلیه محصولات باغی ۳۰ هزار دینار (۵۰۰ یورو، هر یورو معادل ۶۱ دینار) برای هر یک هکتار و یا ۳۶ هزار دینار در هر هکتار برای کشاورزان یا شرکتهایی که ۱ تا ۵ هکتار زمین در اختیار دارند است.

- برای هندوانه، خربزه و کدو تنبل ۶ هزار دینار برای هر هکتار، یا ۶ هزار و ۶۰۰ دینار برای یک هکتار برای کشاورزانی که مساحت زمین زیرکشتشان حداقل ۱.۵ (یک و نیم) تا ۵ هکتار می باشد.

- یارانه برای لوبیا و اسفناج به ازای هر هکتار ۲۰ هزار دینار یا ۲۴ هزار دینار برای هر هکتار برای کشاورزان دارای ۱ تا ۵ هکتار زمین زیر کشت است.

- یارانه برای محصولات گلخانه ای که در بازار داخلی فروخته شده یا از اول ژانویه تا ۱۵ مه ۲۰۱۹ صادر شده باشد، به ازای هر هکتار ۹۹ هزار دینار می باشد.

- یارانه سبزیجات ارسالی به مراکز فرآوری یا فروش آنها به نماینده رسمی و یا استفاده برای تولید محصولات برای مصارف شخصی (در دوره ۲۶ دسامبر ۲۰۱۸ تا ۲۵ دسامبر ۲۰۱۹) برای هر کیلو ۳ دینار پرداخت می گردد.

- کشاورزانی می توانند از این نوع یارانه استفاده کنند که برای هر گونه میوه به طور جداگانه دارای حداقل دو دهم هکتار زمین باشند.

- میزان پرداخت یارانه برای هر هکتار سیب ۴۱ هزار دینار است و یا ۵۰ هزار دینار در هکتار برای کشاورزانی که بین ۱ تا ۵ هکتار سیب تولید کرده اند.

- میزان پرداخت مستقیم یارانه برای هر هکتار آلو و هلو ۳۶ هزار دینار یا ۴۲ هزار دینار (در زمینهای بین ۱ تا ۵ هکتار) است.

- میزان پرداخت مستقیم یارانه برای هر هکتار گلابی، گیلان، زردآلو، توت فرنگی در فضای باز، تمشک، توت سیاه و زغال اخته ۳۳ هزار دینار یا ۳۹ هزار دینار (زمینهای بین ۱ تا ۵ هکتار) است.

- میزان پرداخت مستقیم یارانه برای هر هکتار به، ازگیل، زیتون، سیب ژاپنی، انجیر، آرونیا، توت، توت گوجه ای، بادام و فندق ۲۵ هزار دینار یا ۳۰ هزار دینار برای ۱ تا ۵ هکتار است.

- میزان پرداخت مستقیم یارانه برای هر هکتار گردو و بلوط ۱۵ هزار دینار یا ۱۸ هزار دینار (بین ۱ تا ۵ هکتار) است.

- کشاورزانی که دارای باغ میوه گیلان، تمشک، توت سیاه، آرونیا، توت گوجه ای، زردآلو، توت فرنگی و کیوی هستند، با ارسال محصولات خود به مراکز فرآوری یا فروش آن به نماینده رسمی و یا استفاده برای تولید محصولات برای مصارف شخصی (در دوره ۲۶ دسامبر ۲۰۱۸ تا ۲۵ دسامبر ۲۰۱۹) برای هر کیلو میوه سه دینار یارانه دریافت می نمایند.

۳. پشتیبانی از باغبانی در سال ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷

- در سال ۲۰۱۶ کل وجوه پرداخت شده برای باغبانی ۴۳۹.۵۰۶.۵۹۵ دینار بوده است.

- در این سال در مجموع ۱۱ هزار و ۵۵۴ هکتار زمین زیر کشت محصولات باغی (فضای باز و گلخانه ها) رفته است.

- در سال ۲۰۱۷ کل وجوه پرداخت شده برای باغبانی ۴۶۵.۸۵۶.۹۰۰ دینار بوده است.

چشم انداز اروپایی صنعت فرآوری مواد غذایی مقدونیه : آبیارد/۲۰۲۰-۲۰۱۴

برنامه IPARD بخشی از برنامه کمک مالی اتحادیه اروپا به کشور های کاندیدای عضویت می باشد که در قالب آن ، کمکهایی به آنها پرداخت می گردد. هدف اصلی این برنامه کمک به این کشور ها برای توسعه روستایی و فعالیت های بخش کشاورزی و دامداری می باشد.

۱. سرمایه گذاری در تهیه ملزومات فیزیکی فرآوری و بازاریابی محصولات کشاورزی و شیلات :

کسانی که در قالب این برنامه می توانند کمک مالی دریافت کنند عبارتند از:

- اشخاص حقوقی (شرکتهای کوچک و متوسط که حداکثر ۲۵۰ کارمند و گردش مالی سالانه حداکثر ۵۰ میلیون یورو دارند)

- شرکت هایی که کوچک و متوسط نیستند، اما کمتر از ۷۵۰ کارمند دارند و گردش مالی سالانه آنها به ۲۰۰ میلیون یورو نمی رسد.

۲. بخش های اولویت دار برای سرمایه گذاری:

فرآوری شیر و فرآورده های لبنی، فرآوری گوشت و محصولات گوشتی، فرآوری میوه و سبزیجات (از جمله سیب زمینی، قارچ و حبوبات)، فرآوری غلات، نشاسته، روغن های گیاهی و حیوانی، شراب و سرکه، تولید انرژی با پردازش زیست توده اولیه با منشا گیاهی و جانوری (به غیره از زیست توده محصولات شیلاتی).

۳. استانداردها:

متقاضی برای دریافت کمک مالی موظف است تا پایان سرمایه گذاری، استانداردهای ملی را از جمله در ارتباط با حفاظت از محیط زیست، بهداشت عمومی، شرایط مساعد نگهداری حیوانات و ایمنی شغلی برآورده کند.

۴. پایداری اقتصادی:

متقاضی دریافت کمک مالی می بایست پایداری مالی سرمایه گذاری خود را با ارائه □ طرح تجاری □ (business plan) اثبات نماید.

۵. مالکیت زمین - ساختمان:

متقاضی کمکهای مالی باید مالکیت یا اجاره زمین را (حداقل ۷ سال پس از تاریخ درخواست) اثبات کند.

۶. معیارهای خاص:

متقاضی که در جمع آوری و توزیع سبزیجات، میوه ها، غلات و شیر سرمایه گذاری می کند، باید قبل از تاریخ ارسال درخواست دریافت در فهرست خریداران محصولات کشاورزی در وزارت کشاورزی ثبت نام کند.

۷. سرمایه گذاری های واجد شرایط برای دریافت کمک مالی:

- ساخت و ساز یا بازسازی ساختمان ها و سایر املاک و مستغلات مورد استفاده برای فرآوری و بازاریابی محصولات کشاورزی،

- ساخت و ساز ساختمان های کمکی جهت حفاظت از محیط زیست و ایمنی پرسنل در محل کار،

- خرید ماشین آلات و تجهیزات برای مرتب سازی، جمع آوری، ذخیره، خنک کردن و بسته بندی محصولات،

- تولید انرژی از منابع جدید،

- خرید وسایل مخصوص برای حمل و نقل،

- خرید و یا نصب ماشین آلات جدید مربوط به حفاظت از محیط زیست از جمله تجهیزات تولید برق با استفاده از منابع تجدید پذیر...

- متقاضیان برای دریافت کمک مالی می توانند بیش از یک پروژه ارائه دهند، به شرطی که حداکثر هزینه ها بیش از ۴.۵ میلیون یورو نباشد و پروژه های قبلی اجرا شده باشد.

۸. مقدار حمایت:

مقدار حمایت مالی تا ۵۰ درصد از کل هزینه های واجد شرایط سرمایه گذاری است. در موارد مشروحه ذیل کمک مالی مورد اشاره ۶۰ درصد می باشد:

- سرمایه گذاری در ساختمان ها و تجهیزات برای بهبود بهره وری انرژی؛

- سرمایه گذاری در ساختمان ها و تجهیزات تولید انرژی زیستی در صورت فرآوری مواد اولیه و همچنین فرآوری زیست توده اولیه و ثانویه از جانوران و گیاهان؛

- سرمایه گذاری در ساختمانها و تجهیزات تولید انرژی از دیگر منابع تجدیدپذیر برای تأمین انرژی خود؛

- سرمایه گذاری در ساختمان ها و تجهیزات تصفیه آب و فاضلاب .

- حداقل ارزش کل هزینه های واجد شرایط برای هر پروژه سرمایه گذاری ۱۰ هزار یورو است. -
- حداکثر ارزش کل هزینه های واجد شرایط در این برنامه برای هر متقاضی ۴.۵ میلیون یورو است.

- کمک مالی برنامه **IPARD** پس از پایان سرمایه گذاری یعنی زمانی که شرکت تاسیس و زمین و تجهیزات خریداری شده و کشت آغاز گردیده به سرمایه گذار پرداخت می شود. در این مقطع سرمایه گذار مدارک مربوط به پایان سرمایه گذاری را به وزارت کشاورزی ارائه می کند. وزارت کشاورزی پس از بررسی در کمیسیون مربوطه و با استفاده از امکانات مالی برنامه **IPARD** اتحادیه اروپا اقدام به بازگرداندن ۵۰ یا ۶۰ درصد سرمایه به کار رفته خواهد نمود.

*** ** *

فرصت های اروپایی برای کشاورزی (تولید محصولات و نیازهای فیزیکی مرتبط)

- کسانی که می توانند بعنوان متقاضی کمک مالی دریافت کنند عبارتند از: اشخاص حقوقی، افرادی که دارای زمین کشاورزی هستند، کشاورزان و شرکتهای تعاونی.

- ظرفیت های تولیدی که متقاضی باید داشته باشد بدین قرار است:

در تولید محصولات گیاهی، دارا بودن حداقل یک دهم هکتار برای سرمایه گذاری در کشت نهال، سه دهم هکتار برای سرمایه گذاری در محصولات چند ساله و گلخانه ها، پنج دهم هکتار برای سرمایه گذاری در تولید محصولات باغی در فضای باز، ۱ هکتار برای سرمایه گذاری در ماشین آلات کشاورزی.

در تولیدات دام: حداقل ۵ گاو / ۱۲ گوساله برای سرمایه گذاری در حیوانات شیرده، حداقل ۱۵ گوسفند یا بز و حداقل ۳۰۰ خوک برای سرمایه گذاری در این دو بخش.

استانداردها: در پایان سرمایه گذاری برآورده کردن استانداردهای ملی مربوط به سلامت عمومی، شرایط نگهداری حیوانات و حفاظت از محیط زیست ضروری است.

متقاضی برای سرمایه گذاری تا ۵۰ هزار یورو باید [پروژه پیشنهادی] ارائه دهد و برای سرمایه گذاری های بالاتر از ۵۰ هزار یورو باید [طرح تجاری] (business plan) ارائه نماید.

متقاضی دریافت کمک مالی همچنین باید مالکیت یا قرارداد اجاره زمین را (حداقل ۷ سال از تاریخ درخواست) اثبات کند.

بخش های اولویت دار برای سرمایه گذاری: تولید محصولات زراعی، باغی (از جمله سیب زمینی)، محصولات چند ساله (از جمله انگور، زیتون، درخت برای تولید عسل)، تولید دام، تولید شیر و لبنیات، تولید گوشت و محصولات گوشتی، میوه، سبزیجات، قارچ، حبوبات، غلات، روغن گیاهی و حیوانی، آب انگور، شراب، سرکه...

سرمایه گذاری های واجد شرایط: ساخت و ساز یا بازسازی تأسیسات تولیدی یا تأسیسات کمکی، تهیه گیاهان چند ساله، تهیه ماشین آلات و تجهیزات جدید، تجهیزات آبیاری، تهیه وسایل تخصصی برای حمل و نقل...

مقدار کمک مالی: مقدار کمک مالی ۶۰ درصد از کل هزینه های واجد شرایط سرمایه گذاری است.

سرمایه گذاری های آینده: حداقل ارزش کل هزینه های واجد شرایط برای یک پروژه سرمایه گذاری ۳ هزار یورو است، در حالیکه حداکثر ارزش کل هزینه های واجد شرایط برای هر متقاضی یک و نیم میلیون یورو (طی کل دوره اجرای این برنامه) می باشد.

متقاضیان در طول اجرای این برنامه می توانند بیشتر از یک پروژه ارائه دهند، به شرطی که حداکثر هزینه ها بیش از یک و نیم میلیون یورو نباشد.

Government of the Republic of Macedonia
Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy

The data about the agricultural land that is subject to this public announcement (for easements and other burdens, the condition in which the land shall be found, the cadastre data contained in the property or ownership certificate) are consistent with the existing cadastral evidence, and insight in these data for each area can be done on the web-site of the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy and on the notice board of the regional office of the Ministry in the relevant area that is subject to the public announcement.

The measures and borders of the agricultural land which are in the ownership between the Republic of Macedonia and physical persons shall be determined with the minutes made upon introduction in the possession of the tenant, according to the geodetic study made by the geodetic qualified person registered as a sole proprietor, authorized geodetic qualified person or trade company for geodetic works.

The lists with cadaster indications of the land that identify the land are given in the detailed overviews attached to the public announcement.

The agricultural land in state ownership that shall be granted for lease and that is subject to this public announcement, shall be intended for the following:

- Growing perennial transplants (vineyards, orchards, hop) and green houses, for a period of up to 30 years;
- Growing of hazelnut trees for the period of 70 years;
- Growing of olive trees, for the period of up to 50 years;
- Growing of other types of agricultural crops, for a period of up to 15 years;
- Meadows, for a period of up to 15 years;
- Fish-ponds, for a period of up to 20 years
- Sport and recreational activities and rural tourism, for a period of up to 30 years;

II. ELIGIBILITY FOR PARTICIPATION ON THE PUBLIC ANNOUNCEMENT

Domestic physical and legal entities, as well as foreign legal entities shall be eligible to participate on the public announcement.

Physical entities should be registered providers of agricultural activity and/or recorded in the sole registry of agricultural households and/or sole proprietors to whom processing of primary products is the prevailing activity.

Foreign legal entities shall be eligible to participate on a public announcement if they have subsidiaries registered in the Republic of Macedonia.

Agricultural production or processing of primary agricultural products should be the prevailing activity of domestic and foreign legal entities or their subsidiaries, or they should require the agricultural land for carrying out scientific research activities.

The persons shall not be eligible to participate on the public announcement if they haven't fulfilled their obligations on the base of rent in connection with the concluded lease contracts for state owned agricultural land, as well as on the base of the obligations for taxes and contributions on the base of personal tax, value added tax, profit tax, contributions from obligatory social insurance.

Legal entities under liquidation procedure and non-profit organizations shall not be eligible to participate on a public announcement. The participants on the public announcement for granting state owned agricultural land for lease, for land plots over 3 hectares by means of public electronic bid, shall be obliged to submit the following:

a) for legal entities:

- application (attached to the public announcement on the web-site of the Ministry or the form that can be withdrawn from the regional office of the Ministry);
- evidence (act) that shall be issued by the Central Registry of the Republic of Macedonia for the performed registration in the trade registry or from another competent body for registration of legal entities (if it is applied with a subsidiary, the document from the central registry should necessarily contain the data for the prevailing activity of the legal entity and of the subsidiary);
- evidence for settled obligations in regard with the obligation for payment of taxes and contributions: personal tax, value added tax, profit tax, contributions from obligatory social insurance;
- a business plan that shall obligatorily contain the basic data about the participant, the purpose for which it is going to use the land, applied technology, number of employees, market aspects and expected production-economic results (the business plan should be signed on every page by the administrator of the legal person or by the authorized person for signature with the attached authorization that is certified by a notary public);
- statement (registered with the Notary Public) from the founders and the responsible person in the legal entity that they were not founders or managers of the legal entity that had used the agricultural land in state ownership under lease, who haven't fulfilled the obligations from that contract;
- a bank guarantee for participation on the public announcement in the amount of the offered nine months' rent; and
- evidence on the material-technical equipping (driver's license, invoice, notarized purchase contract, valid court decision or an Act issued by another competent body) or a proof for use of a tractor as a fixed asset for cultivation of agricultural land (a notarized leasing contract or a service contract).

b) for physical entities:

- application (attached to the public announcement on the web-site of the Ministry or the form that can be withdrawn from the regional office of the Ministry);
- evidence for settled public fees, on the base of personal tax, value added tax, profit tax, obligatory social insurance contributions;
- copy of the personal identification card;
- confirmation for recording in the sole registry of agricultural households, decision for a registered operator of agricultural activity or a proof from the Central registry for being a registered sole proprietor;
- program for use of the land that should obligatorily contain basic data about the family, technical-technological equipping, the purpose for which the agricultural land will be used, and the market aspects (the program should be signed on each page by the person that submits the offer;
- statement for validity of data stated in the application that has been registered with the Notary Public;
- statement registered with the Notary Public that it was not a founder or responsible person in the legal entity that had used the agricultural land in state ownership under lease and had not fulfilled the obligations from that contract;
- a bank guarantee for participation in the Public Announcement in the amount of the offered nine months' rent;

- evidence on the material-technical equipping (driver's license, invoice, notarized purchase contract, valid court decision or an Act issued by another competent body) or a proof for use of a tractor as a fixed asset for cultivation of agricultural land (a notarized leasing contract or a service contract).

The required documents shall be submitted in original form or in notarized copies.

The form for participation on the public announcement (offer) should be filled completely with all the required data, otherwise the bid will not be reviewed.

The bids in which the commission will determine that:

- they do not contain all required documentation;
- they are submitted after the expiry of the time limit for filing;
- they are submitted in the marked envelope which could identify the bidder;
- they are filed by a person who does not have the right to submit offers; and
- they are not prepared according to the conditions specified in the public announcement **shall be rejected by the commission as incomplete.**

Offers for agricultural land in state ownership for which the Commission will determine ex officio that the obligations from the previously concluded contracts are not settled, shall be rejected by the Commission as **inadmissible.**

Offers for agricultural land in state ownership for which the Commission will determine that a bidder has submitted more than one bid, will be rejected by the Commission as **inadmissible.**

The offer which will be delivered with the offered rent that is lower than the minimum rent determined according to the Law on agricultural land will not be reviewed and the Commission will reject the offer as **inadmissible.**

Incomplete and inadmissible offers that are submitted after the public announcement will not be considered, and the bidders will be notified of the incompleteness electronically through the submitted **e-mail address**.

The conditions that are foreseen in the business plan (for legal entities), i.e. the market aspects (for physical entities) shall be an integral part of the contract with the selected bidder, as contractual obligations that it will be obliged to fulfill in the scope, time-line and in a manner in which they are going to be described in the Public announcement.

III. CRITERIA FOR SELECTION OF THE MOST FAVORABLE BIDDER

The Commission shall elect the most favorable bidder in accordance with article 4 of the Rule-book on the precise criteria for election of the most favorable bidder for state owned agricultural land that may be leased and determining the size of the land plot that may be leased (Official Gazette of the Republic of Macedonia nr. 12/08, 26/12, 2/13, 158/13, 110/15, 120/15, 129/15 and 27/16).

The size of the area of the state owned agricultural land for which application may be submitted and that can be leased by one bidder shall be determined on the base of the minimum material - technical equipment of the bidder; and the number of planned employments, i.e employed in accordance with the business plan, as follows:

- For areas **up to 50 hectares** - at least 1 tractor of light-weight category (up to 80 kw) and at least one planned employee that shall be permanently employed;
- For areas **up to 100 hectares** - at least 2 tractors of light-weight category (up to 80kw) or at least 1 tractor of medium category (80 kW - 120 kW) and at least 2 planned employees that shall be permanently employed;
- For areas **up to 150 hectares** - at least 4 tractors of light-weight category (up to 80 kW) or at least 2 medium or 1 heavy-duty tractor (over 120 kW) and at least 4 planned employees that shall be permanently employed;

- For areas **over 150 hectares** - the number / capacity of the machinery should increase in proportion to the size of the area to be cultivated and one permanently employed person should be planned for every 50 hectares;

IV. CONDITIONS FOR PARTICIPATION IN THE PROCEDURE

Each bidder may submit only one original form (the offer) for the public announcement, and may apply for one, two or more blocks that are subject to the public announcement.

V. BANK GUARANTEE FOR PARTICIPATION IN THE PROCEDURE

The Bank guarantee for participation in the procedure shall have to be submitted by all bidders that participate on the public announcement, along with their offer.

The Bank guarantee for participation in the procedure must be **unconditional, irrevocable and payable** on the first call, valid for 120 days, counted from the last date for submission of bids for the said public announcement.

The bank guarantee shall be issued by a bank with a seat in the Republic of Macedonia.

The bank guarantee for participation of the selected bidder shall be returned to the selected bidder after the signing of the contract and submission of the performance guarantee (bank guarantee for quality and timely execution of the contract).

The bank guarantee shall be collectable in the following cases:

- if the selected bidder refuses to conclude the lease contract for the state owned agricultural land under the terms of the public announcement, or if it places conditions for signing of the contract with additions and amendments which are not provided with this public announcement;

- if the participant withdraws the bid during the procedure; or

- if the selected bidder fails to submit a performance guarantee.

The Bank guarantee for participation in the procedure shall be paid at the following place:

Treasury account of the Republic of Macedonia

Bank of the offeree: National Bank of the Republic of Macedonia

Account no.: 100000000063095

Account of the budget user: 630010001963019

Revenue code: 725933 (revenues from activated bank guarantees)

VI. THE MANNER AND PROCEDURE OF PUBLIC BIDDING

The election of the most favorable bidder in the procedure for a public announcement for granting agricultural land in state ownership over 3 hectares through electronic public bidding, shall be based on the highest offered annual rent per hectare for a geographical unit, achieved through the electronic public bidding.

The procedure for giving agricultural land in state ownership under lease for land plots over 3 hectares through electronic public bidding can be implemented even if there is only one bidder and the bid is placed above the initial price.

The initial amount of the electronic public bidding shall be in the amount of the initial price determined in the public announcement.

The Commission for lease of state owned agricultural land by means of electronic public bidding, shall electronically notify the applicants of the public announcement for completeness and appropriateness of the application in accordance with the conditions of the public announcement within three days after the deadline for submission of the applications, and it shall assign a user name and password for participation in the public bidding to the bidders who have submitted complete and appropriate applications; the bidders who submitted incomplete or improper application shall be delivered a notice that they will not participate in the public bidding.

The bidders who have submitted complete and appropriate application-offer shall register at the website listed in the advertisement with the username and password for participation in the public auction on the date of the public auction, after which they shall be eligible to participate in the public bidding.

The bidders should submit their e-mail address in addition to their offer; the e-mail address shall be used by the Commission to notify the bidders on the date and time of the beginning of the public bidding.

The electronic public bidding shall start by announcing the initial price per hectare of agricultural land that is subject to lease, and it is conducted by means of placing bids by the bidders in the public auction.

In order to have a successful public bidding, it is necessary to have at least one successive bidding that shall not be lower than 5% of the determined initial price of the offered annual rent over the initial price per hectare.

The public bidding may not last shorter than 15 minutes. The public bidding shall be considered as completed at the moment of expiry of the time determined in the announcement, upon which, during the expiry of the last two minutes of the determined time for bidding the participants place a bid, so that the completion of the public bidding is extended for another two minutes; the bidding shall end if there is no new bid within the next two minutes.

The public auction shall last indefinitely if within a time interval of two minutes a new bid is placed and it is not lower than 5% from the last offered bid.

After the completion of the electronic public auction, the Commission for lease of state-owned agricultural land by electronic public bidding shall prepare a report on the public auction and it shall electronically deliver it to all participants in the public bidding.

The selected most favorable/best bidder shall be a person - participant in the electronic public auction who last offered the price which is achieved as the highest rent per hectare offered on the electronic public bidding.

The public auction shall be completed after the expiry of the period for submission of complaints, if there are no complaints submitted, i.e. after passing a decision in regard with the complaint, if a complaint against the decision is filed, and if there is a complaint filed against the decision, after the validity of the decision.

Within 30 days after the validity of the decision the Minister of Agriculture, Forestry and Water Economy shall sign a contract for lease of agricultural land with the elected most favorable bidder; the elected most favorable bidder is obliged to submit a performance guarantee within 15 days from the date of conclusion of the contract. The performance guarantee must be unconditional, irrevocable and payable at first call in the amount of the nine months' rent or at least 5% of the planned investments, and not lower than the amount of the nine months rent. The performance guarantee shall be valid for the whole period of validity of the contract, and shall be renewed every three years.

The most favorable bidder that concludes the contract for lease of state owned agricultural land shall be obligated to pay the rent until 31 July in the current year for the previous year, calculated from the date of the log introduction in the conduct of agricultural land that is subject to that agreement.

The contract for lease that will be concluded with the selected most favorable bidder shall enter in to force on the date of the introduction into possession of the tenant on the agricultural land that is subject of the contract by the Landlord and only for the surfaces for which it will be introduced in the de facto ownership.

VII. INITIAL PRICE

The initial price per hectare, in the procedure in accordance with this Public Announcement shall be determined depending on the cadaster class and location of the land.

The initial price for agricultural land shall be as follows:

- I and II cadaster class shall be 120 Euro,
- III and IV cadaster class shall be 90 Euro,

- V and VI cadaster class it shall be 60 Euro, and
 - VII and VIII cadaster class the initial price shall be 30 Euro in denar counter value, calculated with the mean rate of the National Bank of the Republic of Macedonia on the date of payment.
- If the agricultural land is located over 1,000 meters above sea level, the initial price of the rent for agricultural land will be:
- I and II cadaster class shall be 60 Euro,
 - III and IV cadaster class shall be 45 Euro,
 - V and VI cadaster class it shall be 30 Euro, and
 - VII and VIII cadaster class the initial price shall be 15 Euro in denar counter value, calculated with the mean rate of the National Bank of the Republic of Macedonia on the date of payment.
- If the subject of public announcement is a block with natural boundaries formed by more cadastral parcels with different cadaster classes or geographic unit made up of several blocks by natural boundaries, the initial average price per hectare shall be determined in proportion to the space of cadastral parcels with different cadaster classes that are consisted in the block with natural boundaries or geographical unit made up of several blocks by natural boundaries.

VIII. SUBMISSION OF A BID

The form for participation on a public announcement (offer) may be taken from the Ministry of agriculture forestry and water economy, the regional offices of the Ministry and the web-site of the Ministry and it shall be filled with all necessary data and submitted with all necessary documents in a closed envelope; otherwise the offer shall not be considered.

The bid and other documents should be submitted in a sealed envelope on which the words **"do not open"** **"Bid on the Public announcement 03/18 for lease of state owned agricultural land over 3 hectares of land space in the region/ geographical units (the region/geographical unit should be written down) by means of electronic bidding"** in the left corner, and the words **"Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy, Aminta Treti no.2 Skopje"** in the middle of the envelope, **within 60 days** from the date of publishing of the public announcement in the **"Official Gazette of the Republic of Macedonia"**.

The envelope should not contain any indication that could allow identification of the bidder or consignor.

The bids submitted in regard with this public announcement nr. 03/18 shall be publicly opened on the first day that is counted on the base of the last day for submission of the applications for participation on the public announcement.

IX. ADDITIONAL INFORMATION

For additional information, the bidders can apply to the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy phone: **02 313 44 77** or visit the website of the Ministry: www.mzsv.gov.mk

X. PUBLISHING OF THE PUBLIC ANNOUNCEMENT

This announcement shall be published after receiving consent by the Government of the Republic of Macedonia.